

Industrigruppens besök på Ljungkile trikå 2025-10-09

En ganska liten grupp från Uddevalla varvs och industrihistoriska förening besökte Ljungkile trikå denna dag och mottogs väl av Olle Jörsved som är en av grundarna, den andre grundaren Pernilla Toll kunde inte delta.

Först tittade vi denna regniga höstdag på fabriken sammanbyggda husens fasader. Husen ser först ut som ett långt hus i två våningar, men avslöjar sig sedan vara ett antal hus, gavel mot gavel, där utbyggnader skett västerut mot havet/motorvägen. Intressant med en så tydligt avläsbar utveckling av uttryck och materialval genom tiden, ändå håller bebyggelsen samma skala och höjd på byggnaderna. Den äldsta delen mot Vällebergsvägen är ett sedan länge reveterat trähus, sedan följer putsad lättbetong och längst i väst en plåtklädd Llentabhall. På taket tronar fortfarande neonskylten Resteröds trikå över anläggningen.

Företaget hette först Resteröds Hemindustri. Det var bröderna Mattsson med svågrar som startade en tillverkning som en hemindustri hos bonden Karl-August Mattsson på gården Konungsberg som ligger i Forshälla norr om Ljungkile. Där tillverkade man livstykkeväv, långkalsonger och undertröjor på företagets enda stickmaskin.

1936 övertog man det gamla apoteket i Ljungkile och flyttade en del av tillverkningen dit. Men fortfarande långt in på 1960-talet förekom det att kvinnor sydde i sina hem åt företaget. 1942 fick företaget bygglov för en första utbyggnad av fabrikslokalerna, som byggdes ihop med apoteket. Fabriken omfattade då det gamla apoteket med framsida och huvudingång mot Vällebergsvägen och en tillbyggnad på baksidan för själva produktionen. Hit flyttades tillverkningen och företaget bytte också namn till Resteröds Trikå. Även invändigt i fabriken syns tydliga skillnader i material från olika tider. Ibland mitt i ett rum, från ådringsmålad masonit och linoleummatta till gipsskivor och industriparkett.

År 2005 upphörde all tillverkningen i lokalerna, produktionen förlades istället utomlands. Designavdelningen flyttades till Stockholm och i Ljungkile fanns Resteröds Trikå enbart kvar som outlet- butik. 2010 köptes produktmärket upp av det danska underklädesföretaget JBS, som var Skandinaviens största tillverkare av underkläder. Men lokalerna ägs fortfarande av svenska ägare, som satsat på en renovering av fasader och fastigheter, och att hitta nya verksamheter som kan inrymmas i de gamla fabrikslokalerna. Ett tag diskuterades att förlägga Ljungskiles allmänna bibliotek till fabrikslokalerna och kanske spara några maskiner i ett mindre museum. Men kommunen ansåg sig inte ha råd med detta.

Fabriken stod stilla och tyst i drygt 10 år, maskinerna stod kvar men skulle skrotas. I sista stund klev Pernilla och Olle in och räddade alla maskiner. 2017 startade de företaget Ljungkile trikå. Maskinerna som står kvar är huvudsakligen från 1930- och 40-talen, plus någon äldre och någon modernare. Fördelen med de äldre maskinerna är att de är

gjorda för och av högsta kvalitet. Moderna maskiner är mycket snabbare men ger inte samma kvalitet, de går också lättare sönder. En populär maskin är tysk från Terrot & Söhne (företaget finns fortfarande) och den producerar 36 meter rundstickad triå, s k slang, per timme. Garnet som används är också av hög kvalitet, ekologisk bomull.

Både Olle och Pernilla har arbetat länge med textil och sömnad och tyckte att den fina tillverkningen i Ljungskile inte fick försvinna, så i sista stund räddades maskinerna som annars sannolikt hade skrotats. Sedan dess har man kämpat för att hålla liv i verksamheten vilket naturligtvis inte är lätt men ändå fungerat. Stor hjälp fick man av en man som var flykting från Aleppo i Syrien och som där tidigare ansvarat för en större textilfabrik med samma maskiner. Idag har man 2 anställda och söker en till att anställa. På 1960-talet hade fabriken som flest anställda, cirka 70 personer.

Triå är ett stickat tyg, alltså inte vävt. Maskinstickad bomullstriå är elastiskt, följsamt och mjukt att ha närmast kroppen. Alla garn som används är miljövänliga och hållbart producerade, certifierade enligt GOTS eller Ivn best som garanterar miljövänlig produktion och goda arbetsvillkor och arbetsförhållanden. Man använder inte garn som innehåller syntetfiber som till exempel elastan, polyester, polyamid. Sömnad sker med bomull eller tenceltråd, vilket gör plagget 100 % biologiskt nedbrytbart.

Alla maskiner är av typen body size, vilket innebär en maskin för varje storlek och kvalitet. Det innebär plagg utan sidsöm. Maskinparken är äldre, vilket har sina fördelar där det viktigaste är att det inte blir lika många maskor per varv, vilket innebär mindre vridningar och att det är snällare mot garnet och ger högre hållfasthet och stabilitet i väven.

Företaget stickar tre olika huvudtyper av tyger. Interlock, Lahmannstriå samt 1×1 ribb. Interlock är en följsam och öppen väv med två lager med en luftspalt emellan. Lahmannstriå är en kanalstickad vara som låter kroppen andas. 1×1 ribb är en öppen elastisk stickkvalitet lämplig för underkläder och kantavslut.

Företagets policy är att köpa in det bästa ekologiskt certifierade garnet, för att göra ett så hållbart och hållfast plagg som möjligt.

Företaget tillverkar serier och kollektioner till kunder som har högt ställda krav på miljöhänsyn och arbetsvillkor. Genom att inte överproducera och lagerhålla behöver man inte producera mer än vad som är efterfrågat och därmed får man en mer hållbar textilproduktion.

Den egna produktionen sys med bomull & tenceltråd, detta är lite svårare och kräver större noggrannhet, men är nödvändigt för att plaggen skall vara tillverkade helt utan plast och också 100% biologiskt nedbrytbart. Sömnad sker uteslutande i fabriken i Ljungskile. Man kan säga att man tillverkar från garn till plagg i Ljungskile. Därutöver gör man då och då Lönsömnad åt andra företag som också har höga kvalitetskravkvalitetskrav.

En produktgrupp i den egna produktionen har getts namnet Hermansson Folktrikå. Namnet är valt för att hylla en viktig person som arbetat med det mesta i den gamla trikåfabriken och som hjälpt Pernilla och Olle med mycket.

I fabriken bedrivs också kursverksamhet i både sömnad och återbruk.

Efter vårt besök kan man bara konstateras att det är tur att det finns seriösa eldsjälar som ser möjligheterna i bevarande av äldre kunnande och att kvalitet och hållbarhet är något att satsa på för framtiden.

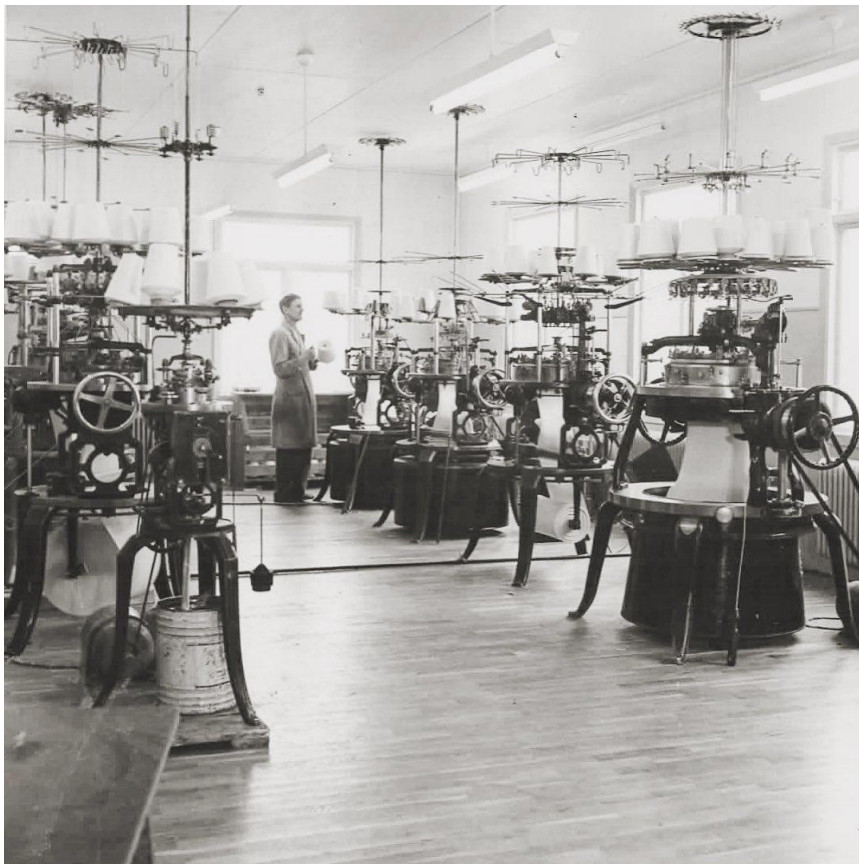
Som stöd till utveckling av företaget och bevarande av det kulturhistoriska arvet har också bildats en kulturförening, denna stöds i sin tur av bl a Companion. Som förening har vi påtagit oss att hjälpa till med insamling av bygdens textilhistoria.

Carl Casimir

Källor utöver information från Olle Jörsved vid besöket, Ljungskile trikå med hemsida:

[Home - Ljungs kile Trikå](#), Prisma Västra Götaland: [R esteröds Trikå - ett v älkänt Ljungs kileföretag](#) · [R esteröds Trikå - nu sta rtar mas kina igen](#) · [Pris ma Väs tra](#)

[Götaland](#), Industrihistoria i väst [Indus trihistor ia i Väs t](#), Facebook: [\(20 + \) Ljungs kile Trikå | Facebook](#)

1940-tal. Samma maskiner, samma plats från Ljungskile trikås facebookside

Bild från Prisma Västra götaland

Bild från facebook Ljungskile trikä

Bild från facebook Ljungskile trikä